

Vaggeryds kommun

Rektorn vid Fågelforsskolan F-5

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Fågelforsskolan F-5
i Vaggeryds kommun

Tillsyn i Fågelforsskolan F-5

Skolinspektionen genomför tillsyn i Vaggeryds kommun under hösten 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Fågelforsskolan F-5 besöktes av Skolinspektionen den 25 - 26 september 2013.

Fakta om skolan

Fågelforsskolan är en skola med förskoleklass och årskurserna 1-5. Under läsåret 2013/2014 finns totalt 170 elever varav 25 i förskoleklass. Skolan tar varje år emot elever från Sörgårdsskolan i årskurs 5. Personalen på skolan är från och med detta läsår organiserad i tre arbetslag som ansvarar för vardera två årskurser, F-1, årskurserna 2-3 och årskurserna 4-5. På skolan finns också fritidshem med 95 barn inskrivna.

Det finns ingen aktuell nationell statistik över elevernas kunskapsresultat att redovisa eftersom elevunderlaget är för litet. Uppgifter från huvudmannen gällande resultat för nationella prov för elever i årskurs 3, våren 2012, visar att endast 43 procent av eleverna klarar samtliga delprov i ämnet svenska och 55 procent klarar samtliga delprov i ämnet matematik. Enligt rektorn har resultaten förbättrats något 2013.

Helhetsbedömning

På Fågelforsskolan når inte samtliga elever kunskapskraven i alla ämnen. Fågelforsskolan har över tid arbetat för att förbättra måluppfyllelsen och det senaste året har skolans resultat förbättrats något. Skolan måste fortsätta förbättra sitt arbete mot ökad måluppfyllelse. Som ett led i detta behöver skolan utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete. Utan ett sådant arbete har inte skolan tillräckligt underlag för att identifiera de utvecklingsområden som gäller för skolan.

Lärarna på Fågelforsskolan samverkar inte i tillräcklig utsträckning för att säkerställa att alla elever ges möjlighet att nå kunskapskraven i de ämnen som ingår i utbildningen. Skolinspektionen bedömer det som angeläget att skolan finner vägar för att samarbeta i den dagliga undervisningen för att till exempel möta elevers olika kunskapsnivå och för att skolan ska nå upp till de mål och krav som finns i läroplan och skollag

På Fågelforsskolan finns elever som inte får det stöd de har rätt till. Skolan arbetar med att utveckla sitt arbete med särskilt stöd och åtgärdsprogram. Det är mycket angeläget att Fågelforsskolan fortsätter detta arbete. Skolan klarar inte att tillgodose behovet av studiehandledning på modersmål för de elever

som behöver det. Skolan har också begränsade möjligheter att använda sig av alternativa och kompensatoriska lärverktyg då det trådlösa nätverket fungerar sporadiskt.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vaggeryds kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 14 mars 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Vaggeryds kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Lärarna ska samverka i arbetet för att nå utbildningsmålen

Motivering

Enligt skollagen skall utbildningen vara systematiskt inriktad på målen i läroplanen och övriga författningsbestämmelser. Av läroplanen framgår att lärarna ska samverka med andra lärare för att nå utbildningsmålen.

Merparten av lärarnas pedagogiska diskussioner sker i det egna arbetslaget. Tillsynen visar att samverkan mellan lärarna inom och mellan de olika arbetslagen i skolan sällan sker. Vid intervjuer med rektor och lärare framkommer några exempel på aktiviteter de gemensamt är inblandade i, såsom "vår- och höstruset", men samverkan och samarbete i den dagliga undervisningen för att till exempel möta elevers olika kunskapsnivåer förekommer inte. Lärarna uppger att de inte för skolövergripande samtal som handlar om att utveckla och ompröva undervisningen i syfte att fler elever ska nå målen och kunskapskraven i läroplanen. Lärarna ger uttryck för att skolan tidigare hade ett större samarbete över arbetslagsgränserna och att de också hade fler tillfällen att tillsammans diskutera undervisningen. Lärarna uppger i intervjun att den bristande samverkan till stor del kan förklaras med svårigheter att finna tid till detta. Rektorn menar att det är ett utvecklingsområde för skolan hur man samverkar kring elevgrupperna för att ge eleverna ökade möjligheter att nå kunskapskraven i respektive ämne och övriga mål i läroplanen.

Rektorn måste se till att den pedagogiska personalen på hela skolan samverkar i arbetet för att nå utbildningsmålen.

Författning

4 kap. 5 § skollagen

Lgr 11 2.2 Övergripande mål och riktlinjer

Särskilt stöd**Bedömning**

Vaggeryds kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Skolan ska ge studiehundledning på modersmålet till elever som har behov av det.
- Åtgärdsprogrammen ska ange vilka behov eleven har hur de ska tillgodoses och hur åtgärder ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska särskilt stöd ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Vidare ska rektor besluta om åtgärdsprogram. Av åtgärdsprogrammen ska framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärder ska följas upp och utvärderas. Av skolförordningen framgår att elever ska få studiehundledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Det framgår av intervjuer med lärare och rektor att det finns elever som är i behov av studiehundledning som i dagsläget inte får det. Vid inspektionstillfället finns en lärare i somaliska som arbetar både med modersmålsundervisning och ger studiehundledning. De elever som behöver studiehundledning på annat språk än somaliska har inte tillgång till handledare på sitt modersmål. Lärare beskriver att de inom ramen för att anpassa undervisningen till elevers olika behov försöker att förbereda och förtydliga arbetsmoment och innehåll för de elever som inte har tillräckligt med kunskaper i svenska språket. Skolan och huvudmannen har enligt rektorn inte lyckats rekrytera personal som kan fungera som studiehundledare i tillräcklig omfattning trots att ansträngningar har gjorts i flera omgångar. Även om huvudmannen har en central organisation kring modersmålsundervisningen är det skolan och ytterst rektorn som ansvarar för att eleverna får det särskilda stöd som utredningen visat att de behöver för att nå kunskapskraven.

Trots att Fågelforsskolan identifierar och skyndsamt utreder elever i behov av särskilt stöd visar tillsynen att de åtgärder som utredningarna leder till är för generellt beskrivna för att kunna följas upp och utvärderas. I intervjuer med rektor och lärare och av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av, framgår också att det saknas en konkret och tydlig beskrivning av elevens

behov i förhållande till kunskapskraven. Detta leder till att åtgärderna blir diffusa och svåra att följa upp och utvärdera. Bristerna i åtgärdsprogrammen och i utredningen kring elevens stödbehov medför att det finns en uppenbar risk att de stödinsatser som ges inte sker utifrån elevens behov av särskilt stöd i den omfattning och på det sätt som eleven behöver och har rätt till.

Rektorn ska se till att de elever som har behov av studiehandledning på modersmålet ges ett sådant stöd. Rektor ska också fatta beslut om hur åtgärderna följs upp och utvärderas i syfte att höja måluppfyllelsen.

Författning

3 kap 8-10 §§ skollagen

5 kap 4 § skolförordningen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Vaggeryds kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektor ska ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen

Motivering

Av skollagen framgår att rektor ansvarar för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen som finns för utbildningen uppfylls. Av läroplanen framgår att rektor ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Tillsynen visar att Fågelforsskolan F-5 inte tillräckligt systematiskt följer upp skolans resultat på en övergripande skolnivå. Eftersom lärarna enbart följer upp sitt eget arbetslags arbete, saknar de en bild av hur måluppfyllelsen är på skolan som helhet. Vidare saknas gemensam syn på vilka utvecklingsbehov som finns i skolan. Rektorn uppger att skolan följer den modell för kvalitetsarbete som är framtagen av kommunen. Skolan deltar också i, den av kommunen, prioriterade kompetensutvecklingsinsats som planerats i ämnet matematik. Rektor och lärare uppger dock att skolan inte har ett systematiskt kvalitetsarbete där fokus ligger på skolans egna utvecklingsområden som har identifierats i uppföljningar av skolans resultat. Utan en sådan uppföljning kan inte Fågelforsskolan identifiera områden som, för skolan, är angelägna att vidareutveckla för att eleverna i högre grad skall ges möjlighet att nå kunskapskraven.

Rektorn ska ta ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som omfattar en gemensam analys av uppnådda resultat inom hela skolenheten, i syfte att utbildningen utvecklas.

Författning

4 kap 4-6 §§ skollagen

Omfattning och resurstillgång**Bedömning**

Vaggeryds kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning och resurstillgång.

- Eleverna har inte tillgång till lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning och för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Motivering

Enligt skollagen ska det för utbildningen finnas nödvändiga resurser för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. Enligt läroplanen har rektor ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att eleverna får tillgång till läromedel av god kvalitet och annat stöd för att själv kunna söka och utveckla kunskaper, till exempel datorer och andra hjälpmedel.

På Fågelforsskolan finns det dator i varje klassrum, tillgång till bärbara datorer, så kallade Elmo kameror och smartboards i de flesta klassrum. I intervju med rektor, lärare och representanter från elevhälsan framkommer att det under lång tid varit stora problem med internetuppkopplingen. Detta får till följd att lärare inte vågar lita på att tekniken fungerar och då inte planerar att i sin undervisning använda sig av de möjligheter som till exempel en säker tillgång till internet skulle kunna innebära. För de elever som av olika anledningar behöver kompletterande eller kompenserande hjälpmedel, i till exempel språk, innebär detta att verktyg som kan vara avgörande för deras lärande saknas. Då skolans resultat är låga och det finns elever som inte får det stöd de har rätt till bedömer Skolinspektionen att elevernas tillgång till datorer och internet är viktiga förutsättningar för att syftet med utbildningen ska kunna nås.

Rektor ska se till att eleverna har tillgång till läromedel, datorer och andra digitala hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning och för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Författning

2 kap 35 § skollagen

Lgr 11 2.8 Rektors ansvar

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz
Undervisningsråd

Yrsa Alm Holmkvist
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.